

УДК378.147.061.22

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ПРАКТИЦІ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА

Н. В. Бачук-Понич, Т. О. Ілащук

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

INTERACTIVE METHODS OF LEARNING IN PRACTICAL WORK OF STUDENTS' SCIENTIFIC CLUB

N. V. Bachuk-Ponych, T. O. Pashchuk

Bukovyna State Medical University, Chernivtsi

У роботі представлений один із інтерактивних імітаційних методів навчання – “кейс-метод” у практиці студентського наукового гуртка з пропедевтики внутрішніх хвороб. Використання цього методу забезпечує індивідуальний, практично-орієнтаційний підхід до кожного студента, а також роботу групи з розв’язання конкретного ситуаційного завдання.

The work presents one of the interactive imitation methods of learning – “case-method” in the practical work of the students’ scientific club on propedeutics of internal diseases. The use of this method ensures an individual, practically-oriented approach to every student as well as the activity of the whole group in respect of the solution of a certain situational task.

Вступ. Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили орієнтації в галузі освіти. Головною стратегією педагогічної діяльності творчо працюючих викладачів вищих навчальних закладів (ВНЗ) стало спрямування навчально-виховного процесу на формування високого рівня професіоналів, здатних розвиватись і вдосконалюватись, постійно вчитися і пристосовуватися до нових умов [1]. Для розв’язання цих проблем у навчальний процес ВНЗ успішно впроваджуються інтерактивні технології навчання, що являють собою спеціальну форму організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент відчуває свою інтелектуальну спроможність та успішність [3]. У класифікації В. І. Рибальського всі методи активного навчання діляться на неімітаційні та імітаційні (ті, що імітують реальні лікарські ситуації – неігрові, ігрові) [3, 4].

Основна частина. У своїй роботі зі студентами на науковому гуртку нами використовується один із методів імітаційного навчання – ситуаційна методика навчання, або кейс-метод. Використання цього методу передбачає перехід від методу накопичення знань до діяльнісного, практично-орієнтаційного підходу відносно реальної діяльності студента [2, 5]. Мета цього методу – навчити студентів аналізувати інформацію, виявляти ключові проблеми, вибирати

альтернативні шляхи рішення, оцінювати їх і формувати програми дій.

Заняття з використанням методу кейсів поділяється на три етапи [2].

1. Етап організації роботи над кейсом. Обираємо тему, над якою передбачається працювати групі. Викладач оголошує тему кейсу на попередньому засіданні гуртка. Звертаємо увагу на теми, що винесені для самостійної позааудиторної роботи студентів, а також на поглиблене вивчення тем для практичних занять.

2. Етап безпосередньої роботи над кейсом. Для цього обираємо тематичних хворих у терапевтичних відділеннях лікарні. Студенти розподіляються на підгрупи залежно від кількості хворих, отримують відомості про пацієнтів, проводячи їх опитування та об’єктивне обстеження, логічно обробляють ці дані. Викладач створює логічний ряд запитань, на які студенти кожної із груп мають дати відповідь, а саме пропонується деталізувати дані опитування та об’єктивного обстеження із формулюванням основних і додаткових симптомів і синдромів захворювання. Також студенти визначають перелік методів діагностики для уточнення діагнозу, узагальнюють механізми виникнення даної патології, встановлюють етіологічні фактори захворювання, проводять зіставлення клінічної картини у конкретного хворого з типовою картиною захворювання. На цьому етапі мож-

© Н. В. Бачук-Понич, Т. О. Ілащук

на використовувати такі методики групового обговорення, як: мозкова атака, морфологічний аналіз.

Мозкова атака (англ. brainstorming) – це оперативний метод вирішення проблеми на основі стимулювання творчої активності, за якого учасникам обговорення пропонують висловити якомога більшу кількість варіантів рішень [3]. Потім із загального числа висловлених ідей відбирають найбільш вдалі. Правилами мозкової атаки є: будь-яка ідея має бути вислуханою незалежно від її реальності; всі учасники повинні утримуватись від критики на адресу виступаючого; після того, як ідеї виголосили усі члени групи, здійснюється їх послідовне обговорення.

Морфологічний аналіз полягає в розбитті досліджуваного об'єкта на характеристики та атрибути [4]. Необхідно дотримуватись правил морфологічного аналізу. Елементи, які підлягають аналізу, розподіляються між учасниками обговорення. Загальне запропоноване рішення обговорюється в цілому. Узгоджене рішення з урахуванням можливих корегувань надається для обговорення роботи над темою.

3. Завершальний етап роботи над кейсом і підведення підсумків. На цьому етапі заняття студенти

усіх підгруп по черзі висловлюють свою думку щодо правильності проведеного опитування та об'єктивного обстеження пацієнта, а також плану обстеження. Впродовж усієї дискусії викладач не втручається, тільки після виступу студентів усіх груп він починає розбір кожного хворого, пояснює варіант правильного вирішення питання, порівнює групи між собою.

Висновок. Ситуаційна методика навчання студентів (кейс-метод), зокрема в межах наукового студентського гуртка, дозволить плідно реалізовувати навчальну, виховну та розвиваючу функції педагогічного процесу, сприятиме активному формуванню знань у студентів через самостійну роботу та колективне обговорення, розвиватиме інтелектуальні вміння, продуктивне і творче мислення, а також дозволить активно формувати професійні якості майбутніх лікарів. Для викладача така організація навчання є дієвим способом отримання зворотного зв'язку, що сприяє можливості ефективно корегувати процес оволодіння знаннями та вміннями, організувати консультативну допомогу студентам.

Література

1. Артемова Л. В. Інтерактивні технології в курсах навчальних дисциплін : навч.-метод. посіб. для викладачів, аспірантів, студентів магістратури / Л. В. Артемова. – К. : Кондор, 2012. – 272 с.
2. Долгоруков А. Метод case-study как современная технология профессионально-ориентированного обучения [Электронный ресурс] / А. Долгоруков. – <http://www.vshu.ru/>
3. Інновації як фактор модернізації та підвищення якості вищої освіти / [укл. Н. В. Артикуца, О. М. Клоченок, Т. О. Лішук; НаУКМА]. – К. : Стило, 2006. – 630 с.
4. П'ятакова Г. П. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі : навч.-метод. посіб. для студентів та магістрантів вищої школи / Г. П. П'ятакова, Н. М. Заячківська. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 55 с.
5. Ситуационный анализ, или анатомия кейс-метода / под ред. д-ра социологических наук, профессора Ю. П. Сурмина. – Киев : Центр инноваций и развития, 2002. – 286 с.

Отримано 12.03.14